

ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Αποκατάσταση ΤΩΡΑ της φορολογικής δικαιοσύνης με ρητή εξαίρεση του λιανικού εμπορίου από την τεκμαρτή φορολόγηση

Αθήνα, 30 Απριλίου 2026

- **Το Εμπόριο στη δίνη αλληπάλληλων εγχώριων και διεθνών πιέσεων και κρίσεων**

Το ελληνικό εμπόριο, βασικός πυλώνας της αγοράς και ο μεγαλύτερος εργοδότης της εθνικής μας οικονομίας βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπο με μια δεινή οικονομική συγκυρία. Οι ισχυρές αναταράξεις που εμφανίστηκαν για πρώτη φορά με την κρίση χρέους από το δεύτερο εξάμηνο του 2008 και διατηρήθηκαν έως και το 2017, συνεχίστηκαν με την περαιτέρω μείωση της δραστηριότητας και την εξάπλωση της οικονομικής δυσπραγίας λόγω της υγειονομικής κρίσης, ενώ διατηρούνται έως και σήμερα με τις **συνεχείς γεωπολιτικές εντάσεις** και τη μόνιμη πλέον άνοδο των τιμών σε αγαθά και υπηρεσίες. Ακόμη όμως και όσες επιχειρήσεις κατάφεραν να ανταποκριθούν στο νέο και γεμάτο προκλήσεις επιχειρηματικό περιβάλλον, βρίσκονται σήμερα αντιμέτωπες με νέες απειλές, καλούμενες να ανταπεξέλθουν μεταξύ άλλων και στις ευρέως διαδεδομένες πρακτικές αθέμιτου ανταγωνισμού **που εφαρμόζονται από τις ασιατικές διαδικτυακές πλατφόρμες.**

Την ίδια στιγμή, τα **μισθώματα επαγγελματικών χώρων** αυξήθηκαν την περίοδο 2020 - 2025 κατά **20,9%**, επιβάρυνση που θα ήταν κατά πολύ υψηλότερη αν δεν υπήρχε το πλαφόν του 3%. Στα παραπάνω πρέπει να συνυπολογιστεί η ταυτόχρονη διόγκωση του μισθολογικού κόστους των επιχειρήσεων στο χρονικό διάστημα 2020-2026¹, κυρίως εξαιτίας των συνεχόμενων αυξήσεων τόσο του κατώτατου (41,5%) όσο και του **μέσου μισθού** (29,7% την περίοδο 2020 - 2025) στον ιδιωτικό τομέα, ενώ η

¹ Λαμβάνοντας υπόψη τον νέο, από 1^{ης} Απριλίου 2026, κατώτατο μισθό ύψους 920 ευρώ (μεικτά).

ρευστότητα των επιχειρήσεων εξακολουθεί να δέχεται σημαντικά πλήγματα από το συνεχώς διογκούμενο **Ενεργειακό Κόστος (34,4%** την περίοδο 2020 - 2025). Αυτό όμως που επιτείνει ακόμη περισσότερο το ήδη αρνητικό κλίμα στην αγορά είναι πως οι παραπάνω εξελίξεις λαμβάνουν χώρα σε συνθήκες υψηλού σωρευτικού **πληθωρισμού** (20,9% την περίοδο 2020 - 2025), ο οποίος «ροκανίζει» τα πραγματικά εισοδήματα επιχειρήσεων και νοικοκυριών.

Το πρόβλημα της στασιμότητας των τζίρων που αντιμετωπίζουν σχεδόν οι μισές από τις εμπορικές επιχειρήσεις αποκτά πολύ μεγαλύτερες διαστάσεις, αν συνεκτιμηθούν παράγοντες, όπως η διαρκής άνοδος του λειτουργικού τους κόστους, η αυξανόμενη κόπωση αλλά και η ελλιπής τους ρευστότητα, λόγω των διαδοχικών κρίσεων. Η παρατηρούμενη **αύξηση της κατανάλωσης** αφορά, κυρίως, είδη πρώτης ανάγκης, όπως τα τρόφιμα και τα καύσιμα, χωρίς η εμπορική δραστηριότητα να καρπώνεται κάποιο ουσιαστικό όφελος. Η **δεντεινόμενη αβεβαιότητα και οι συνεχείς διενέξεις σε διεθνές επίπεδο** θα οδηγήσουν με μαθηματική ακρίβεια στην εκ νέου εκτίναξη του ενεργειακού κόστους, σε καθυστερήσεις υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων και σε συγκράτηση της κατανάλωσης, επιβραδύνοντας ακόμη περισσότερο την όποια αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας. Όπως μάλιστα ανέδειξε και η πρόσφατη Ανάλυση του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων της ΕΣΕΕ, η κρίση στη Μέση Ανατολή θα πλήξει έτι περαιτέρω το λιανικό εμπόριο και τις μικρές και πολύ μικρές εμπορικές επιχειρήσεις που έχουν ελάχιστες αντοχές, επιτείνοντας τα φαινόμενα συγκεντροποίησης της αγοράς.

➤ **Η φορολογική δικαιοσύνη προϋπόθεση βιωσιμότητας και ανάπτυξης των επιχειρήσεων**

Σε αυτό το ρευστό περιβάλλον, η ανάγκη απόδοσης φορολογικής δικαιοσύνης στον κλάδο του εμπορίου αποκτά τον χαρακτήρα κατεπείγοντος, όπως και η πλήρης αποσύνδεσή του από μέτρα άνισα, άδικα και αναχρονιστικά που υποσκάπτουν τη βιωσιμότητα και την αναπτυξιακή του πορεία. Την τελευταία περίοδο έως και σήμερα παρά τις όποιες διορθωτικές προσπάθειες, το μεγαλύτερο φορολογικό αγκάθι στο σώμα του εμπορίου, καθώς και το σημαντικότερο πρακτικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι έμποροι σε όλη την επικράτεια – και μάλιστα οι χιλιάδες συνάδελφοι που είναι οι πλέον ευάλωτοι στις επιπτώσεις των όσων προαναφέρθηκαν - δεν είναι άλλο από την **επιβολή του ελάχιστου τεκμαρτού φορολογητέου εισοδήματος (ν. 5073/2023)**.

Ειδικότερα, τα άρθρα 28Α - 28Δ του επικαιροποιημένου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, που εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά στα εισοδήματα του 2023,

έναντι εκείνων του 2022, επέφεραν επιπρόσθετα βάρη σε περισσότερες από τις μισές ατομικές επιχειρήσεις (56%) στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας. Ειδικότερα δε για τον κλάδο του εμπορίου, όπου το σύνολο των ατομικών διαθέτει φυσική έδρα, **το προκληθέν δημοσιονομικό κόστος της τάξεως των 55 - 75 εκ. ευρώ από ενδεχόμενη εξαίρεσή τους από το τεκμαρτό εισόδημα είναι μικρής μόνο σημασίας και περιορισμένων έως ανύπαρκτων επιπτώσεων στον κρατικό προϋπολογισμό**, αναλογιζόμενοι τη δυνατότητα αναπλήρωσης των προαναφερθέντων μικρών ποσών από τη γενικευμένη πλέον εφαρμογή σύγχρονων ελεγκτικών μεθόδων, ιδίως σε περισσότερο παραβατικούς κλάδους. Επιπροσθέτως όμως, **η έμπρακτη αναγνώριση από πλευράς Πολιτείας (εξαίρεση από τεκμαρτό) της συνέπειας που επιδεικνύουν επί σειρά ετών οι εμπορικές ατομικές επιχειρήσεις είναι δεδομένο πως θα αποτυπωθεί και στην επίτευξη ακόμη υψηλότερου βαθμού φορολογικής τους συμμόρφωσης.**

Ως εκ τούτου, το τεκμαρτό σύστημα όχι μόνο δεν αποτελεί φορολογική μεταρρύθμιση αλλά αντιθέτως είναι μία έμμεση παραδοχή της αδυναμίας της φορολογικής διοίκησης, από τη στιγμή που δεν μπορεί να ικανοποιήσει τις ανάγκες μιας σύγχρονης ψηφιακής οικονομίας.

Για τους λόγους αυτούς, καθίσταται επιτακτική η μετάβαση από οριζόντια τεκμήρια σε στοχευμένες, risk-based ελεγκτικές πρακτικές, με πλήρη αξιοποίηση των δεδομένων που ήδη συλλέγει η ΑΑΔΕ μέσω των σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων της.

10+1 λόγοι που καθιστούν την τεκμαρτή φορολόγηση του Εμπορίου ένα άδικο και αντιαναπτυξιακό μέτρο

Οι Εμπορικοί Σύλλογοι, ανά την επικράτεια, εκφράζουν την έντονη αντίθεσή τους στην τεκμαρτή φορολόγηση για τους εξής βάσιμους λόγους:

1. Διασύνδεση με τον Κατώτατο μισθό του ιδιωτικού τομέα

Το ελάχιστο τεκμαρτό εισόδημα ταυτίζεται λανθασμένα με τον κατώτατο μισθό του ιδιωτικού τομέα, με το ατεκμηρίωτο επιχείρημα πως ένας επιχειρηματίας (ατομική επιχείρηση) δεν μπορεί να έχει μικρότερο ετήσιο εισόδημα από έναν μισθωτό πλήρους απασχόλησης. Πέραν της ατυχούς σύγκρισης ανόμοιων μεγεθών (μισθός & τακτικές αποδοχές με επιχειρηματικό κέρδος), οι σχετικές διατάξεις δεν αντιμετωπίζουν ισότιμα τους φορολογουμένους: αποτυγχάνουν να φορολογήσουν τα πραγματικά - όπως συμβαίνει με τους μισθωτούς - εισοδήματα των επιχειρηματιών. Ως αποτέλεσμα της συγκεκριμένης στρέβλωσης, οι ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις καταβάλλουν εδώ και 2 χρόνια μεγάλα χρηματικά ποσά φόρων επί ανύπαρκτων και υποθετικών εισοδημάτων.

2. Αναχρονιστικό μέτρο σε μια πλήρως ψηφιοποιημένη οικονομία

Με την καθιέρωση του ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος επανέρχεται σε ισχύ ο μηχανισμός των αρχών της δεκαετίας του 1990, περίοδο όμως που η φορολογική διοίκηση δεν διέθετε όπως σήμερα σύγχρονα εργαλεία εντοπισμού των αδήλωτων εισοδημάτων. Χωρίς καμία αμφιβολία, πρόκειται για ένα **πισωγύρισμα**, τη στιγμή που οι ατομικές επιχειρήσεις, μέσω των ηλεκτρονικών βιβλίων/ηλεκτρονικής τιμολόγησης («myDATA»), των ψηφιακών διασταυρώσεων, των real - time ελεγκτικών μηχανισμών, της τεχνητής νοημοσύνης κ.α. έχουν διαπιστώσει την τελευταία τριετία δραματική αύξηση τόσο του λειτουργικού τους κόστους όσο και των διοικητικών/ γραφειοκρατικών τους βαρών.

3. Τιμωρία αντί για επιβράβευση των παλαιότερων επιχειρήσεων

Είναι πρωτοφανές μία **ώριμη ατομική εμπορική επιχείρηση** (με πάνω από 12 έτη λειτουργίας) που έχει περάσει μέσα από μία σειρά κρίσεων (οικονομική, υγειονομική, ενεργειακή/ακρίβεια), με μνημονιακά μέτρα, υπερφορολόγηση, πτώση τζίρου, άνοδο των τιμών και - παρόλα αυτά - έχει κατορθώσει να σταθεί όρθια, **να τιμωρείται - με προσαυξημένο μάλιστα +30% ελάχιστο τεκμαρτό φορολογητέο εισόδημα**. Ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα θα έπρεπε να επιδιώκει την ελάφρυνση αντί της διόγκωσης των ελάχιστων εισοδηματικών τεκμηρίων.

4. **Διασύνδεση του τεκμαρτού εισοδήματος με τον μέσο τζίρο του ΚΑΔ δραστηριοποίησης**

Η συγκεκριμένη διάταξη εξομοιώνει πλήρως τις μικρές και περιορισμένων δυνατοτήτων ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις της επαρχίας/ακρικών περιοχών με εκείνες που δραστηριοποιούνται στα μεγάλα αστικά κέντρα, υπονομεύοντας ευθέως τις συνθήκες ισχύος του θεμιτού και ελεύθερου ανταγωνισμού.

5. **Αδυναμία φοροδιαφυγής εξαιτίας των πολυεπίπεδων ελέγχων**

Το σύνολο των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων του λιανικού εμπορίου είναι **πλήρως εναρμονισμένο** με όλες τις πρόσφατες ψηφιακές φορολογικές υποχρεώσεις, όπως: η ηλεκτρονική τιμολόγηση και διαβίβαση δεδομένων/παραστατικών στην ΑΑΔΕ εντός ενός ασφυκτικού χρονοδιαγράμματος και με ιδιαίτερως αυστηρές ποινές σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, η αναγραφή QR code στις αποδείξεις λιανικής, το ηλεκτρονικό «κλειδωμα» της δήλωσης ΦΠΑ, η διασύνδεση ταμειακών μηχανών με POS και η υποχρεωτική - μέσω IRIS - αποδοχή άμεσων πληρωμών. Συνεπώς, μας προκαλεί απορία πως είναι δυνατόν μία ατομική εμπορική επιχείρηση - ακόμη και να το θέλει - να κατορθώνει να αποκρύβει εισοδήματα, από τη στιγμή που υπάρχει πλέον ένα τόσο σύνθετο πλέγμα αλληπάλληλων ελέγχων και διασταυρώσεων.

6. **Υποχρεωτική ετήσια κερδοφορία των ατομικών εμπορικών επιχειρήσεων**

Ακόμη μία άδικη διάταξη είναι εκείνη που υποχρεώνει μόνο τις **ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις** και όχι τις εταιρείες **να εμφανίζουν κερδοφορία σε κάθε χρήση**. Από τη στιγμή που η μεγάλη πλειοψηφία των νομικών προσώπων εμφανίζει ζημίες, δεν θα έπρεπε και για αυτές - στη βάση της ισότιμης μεταχείρισης - να ισχύσει το ελάχιστο τεκμαρτό εισόδημα, προκειμένου να περιοριστεί η φοροδιαφυγή των μεγάλων πολυεθνικών/εταιρειών;

7. **Διατήρηση των άδικων και παρωχημένων τεκμηρίων διαβίωσης**

Το ελάχιστο τεκμαρτό εισόδημα των μικρών εμπορικών επιχειρήσεων (ατομικών) **δεν καταργεί τα παρωχημένα/ξεπερασμένα τεκμήρια διαβίωσης**. Η φοροδοτική ικανότητα που προκύπτει από τα άδικα και μη αντιπροσωπευτικά κριτήρια διαβίωσης ενισχύει αντί να ελαττώνει τις αδικίες, οδηγώντας στη «σκιώδη» οικονομία, ως μοναδικής λύσης για να παραμείνει η επιχείρηση ανοιχτή.

8. Μη επιβράβευση συνέπειας - Ωθηση σε φοροδιαφυγή

Το τεκμαρτό εισόδημα μειώνει τη φορολογική συνείδηση των συνεπών υπόχρεων, καθώς όποιος δηλώνει τα πραγματοποιηθέντα υψηλότερα από το τεκμαρτό κέρδη του, πληρώνει πολύ μεγαλύτερο φόρο από κάποιον που δηλώνει χαμηλότερα, γνωρίζοντας πως καλύπτεται από το τεκμήριο. Γίνεται αντιληπτό πως με το συγκεκριμένο σύστημα η φοροδιαφυγή είναι περισσότερο ελκυστική για όσους, ενώ έχουν υψηλότερα του τεκμαρτού εισοδήματα δηλώνουν κάτω από αυτό, προκειμένου να φορολογηθούν στη χειρότερη των περιπτώσεων με το ελάχιστο προβλεπόμενο ποσό. Με αυτόν όμως τον τρόπο το κράτος στέλνει ένα μήνυμα που σε κάθε σύγχρονη φορολογική θεωρία χαρακτηρίζεται ως «**ηθικός κίνδυνος**» (**moral hazard**).

9. Πρακτική αδυναμία αμφισβήτησης του ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος

Η **δυνατότητα αμφισβήτησης** του τεκμηρίου είναι πρακτικά **ανέφικτη**. Κι αυτό γιατί προϋποθέτει την αποδοχή πραγματοποίησης φορολογικού ελέγχου στις δαπάνες, έσοδα και σε λοιπά οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης. Στην πράξη η όλη διαδικασία είναι τόσο χρονοβόρα και γραφειοκρατική, άρα και αποτρεπτική, όπως ακριβώς συμβαίνει σήμερα στις περιπτώσεις όσων φορολογούνται βάσει των τεκμηρίων διαβίωση. Η εκ των υστέρων δυνατότητα απόδειξης των πραγματικών εισοδημάτων με υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών είναι ανεφάρμοστη για τη συντριπτική πλειοψηφία των ατομικών εμπορικών επιχειρήσεων.

10. Περιορισμένη αποδοτικότητα του νέου τεκμαρτού συστήματος

Ακόμη όμως και ως προς τους εισπρακτικούς του στόχους το νέο φορολογικό σύστημα των ατομικών εμπορικών επιχειρήσεων δεν αποφέρει τα αναμενόμενα δημοσιονομικά έσοδα. Αν συνεκτιμηθούν παράπλευρες απώλειες, όπως: το κλείσιμο των μικρότερων επιχειρήσεων, η μετατόπιση του τζίρου σε άτυπα κανάλια «σκιάδους» οικονομίας αλλά και η απώλεια εσόδων από συνεπείς επαγγελματίες που μειώνουν τα δηλωθέντα εισοδήματά τους, ώστε να παραμένουν εντός του ελάχιστου τεκμαρτού ορίου, συμπεραίνουμε πως τα οριζόντια τεκμήρια οδηγούν τελικά στην υποφορολόγηση των εισοδημάτων.

11. Ερημοποίηση Περιφέρειας

Το κλείσιμο μικρών καταστημάτων, ειδικά της περιφέρειας, προκαλεί ήδη **ερημοποίηση χωριών, οικισμών και κοινοτήτων** και οδηγεί σε

εξαθλίωση των τοπικών κοινωνιών και στην περαιτέρω φτωχοποίησή τους.

Οι προβλέψεις για διεύρυνση του αριθμού των δικαιούχων στο σύνολο των εκτός Αττικής οικισμών με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους, όσον αφορά στο ευεργέτημα μείωσης του ελάχιστου ποσού τεκμαρτού εισοδήματος κατά το ήμισυ αλλά και η πλήρης εξαίρεση από το μέτρο των νέων ελεύθερων επαγγελματιών μητέρων για μία τριετία, κινούνται μεν στη σωστή κατεύθυνση, ωστόσο δεν είναι ικανές να σταματήσουν την υποβάθμιση του βιοτικού επιπέδου, τη μείωση του ενεργού πληθυσμού και το πλήγμα που υφίσταται η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και των επιχειρήσεων στην ελληνική περιφέρεια.

➤ **Το Εμπόριο λειτουργεί με ανοιχτές πόρτες και συνεχείς ελέγχους**

Έχουμε πραγματικά κουραστεί να διαπιστώνουμε καθημερινά πως οι ασκούντες ατομική εμπορική επιχειρηματική δραστηριότητα, οι οποίοι επί σειρά ετών δέχονται εξονυχιστικούς φορολογικούς ελέγχους, εξακολουθούν να βρίσκονται στο επίκεντρο μιας άδικης και μηδενιστικής ρητορικής, θεωρούμενοι ως φοροφυγάδες. Ακόμη χειρότερα, συνεπείς και αξιοπρεπείς επιχειρηματίες που βρίσκονται στο όριο συνταξιοδότησης, εν τέλει τη στερούνται, εξαιτίας της συσσώρευσης νέων φορολογικών χρεών.

Ακόμη όμως και η νομιμοποίηση του ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος από το ΣτΕ, δε συνιστά πολιτική δικαίωση του μέτρου, αλλά καθιστά τις διατάξεις **«συνταγματικώς ανεκτές»**, όχι όμως εύλογες, αναλογικές, οικονομικά ορθές και κυρίως δεν υποκαθιστά την πολιτική ευθύνη του νομοθέτη. Η Πολιτεία εξακολουθεί να είναι η κυρίως υπεύθυνη τόσο για την ποιότητα όσο και τον βαθμό δικαιοσύνης και αποτελεσματικότητας ή μη του συστήματος.

Είναι δουλειά της φορολογικής διοίκησης να εντοπίσει, με την ευρεία γκάμα των ψηφιακών εργαλείων που διαθέτει, την πιθανώς εκτεταμένη σε άλλους πλην Εμπορίου οικονομικούς κλάδους φοροδιαφυγή και να μην «τσουβαλιάζει» τον επιχειρηματικό κόσμο στο σύνολό του. **Το εμπόριο λειτουργεί με ανοιχτές πόρτες, έχει συμμορφωθεί πλήρως με τις υποχρεώσεις των νέων ψηφιακών συστημάτων και υπόκειται ήδη σε αυστηρούς και συνεχείς ελέγχους.**

Είναι απολύτως απαραίτητη η επαναξιολόγηση των επίμαχων διατάξεων (άρθρο 15, του ν. 5073/2023 ή των άρθρων 28Α - 28Δ του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος) και η **εξαίρεση όλων των ατομικών εμπορικών επιχειρήσεων (ΚΑΔ 47) από τον τεκμαρτό τρόπο υπολογισμού των εισοδημάτων τους.** Η ισχύουσα προβληματική νομοθεσία, η οποία στην πραγματικότητα αποτελεί

έναν οριζόντιο κεφαλικό φόρο πρέπει να αντικατασταθεί από στοχευμένους αλγοριθμικούς ελέγχους υψηλού κινδύνου, βάσει **των πραγματικών οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων που ήδη διαβιβάζονται στο «myDATA»**. Η αποδοχή της πρότασή μας θα επιβράβευε στην πράξη τον βασικότερο από πολλές απόψεις κλάδο αιμοδότη της ελληνικής οικονομίας, εκείνον του Εμπορίου.

Πιστεύουμε ακράδαντα ότι με την κατάλληλη **πολιτική βούληση** και την άμεση **λήψη αυτής της γενναίας απόφασης**, μπορούμε να αντιστρέψουμε την αρνητική πορεία και να δώσουμε νέα προοπτική στο ελληνικό εμπόριο, που αποτελεί θεμέλιο της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της χώρας μας. Είναι ζήτημα **άμεσης επιβίωσης** για όλους τους μικρομεσαίους Έλληνες εμπόρους. Εμείς οι άνθρωποι της αγοράς, είμαστε έτοιμοι να στηρίξουμε κάθε προσπάθεια που θα μας οδηγήσει σε ένα βιώσιμο αναπτυξιακό μέλλον.

ΕΣΕΕ

**Με την ομόφωνη απόφαση
της Ολομέλειας των Εμπορικών Συλλόγων της χώρας**